Djurens Rätt.

Djurens Rätt
08-555 914 00
info@djurensratt.se
www.djurensratt.se
Plusgiro: 90 10 87-7

Djurens Rätts politiska prioriteringar

På djurens sida sedan 1882

Djurens Rätt.

Djurens Rätt strävar efter att vara djurens röst i samhället och är organisationen för alla som bryr sig om djur. Genom demokratisk opinionsbildning, politisk dialog, företagssamarbeten och ökad kunskap vill vi göra skillnad för de djur som är flest och som har det sämst. Djurens Rätt samarbetar med forskare, företag, myndigheter och aktörer i det civila samhället. Vi har ett utvecklat EU-arbete och samverkar med organisationer runt om i Europa. Djurens Rätt är den självklara organisationen att vända sig till i alla frågor som är kopplade till djur. Vi är med och skapar lösningar på problemen och vi arbetar alltid för att nå bästa möjliga utfall. Djurens Rätt vill förändra på riktigt.

1. Alla hönor ska vara frigående

Därför vill Djurens Rätt att Sverige uppdaterar sina föreskrifter för att ta bort burhållningen. Vi föreslår en avvecklingsperiod på tre år. På så sätt säkerställer vi gemensamt att de sista burarna fasas ut från svensk äggindustri samtidigt som branschen ges möjlighet att ställa om sin produktion till frigående system. Burhållningen skadar Sveriges anseende på djurskyddsområdet.

Idag minskar antalet hönor som hålls i burar inom den svenska äggindustrin. Det är ett resultat av många års arbete med konsumentupplysning, aktiva konsument-val och företag som valt att gå ifrån burägg. Sedan 80-talet har andelen hönor som hålls i burar minskat från omkring åttio procent till dagens fem procent.

Omkring 500 000 hönor hålls fortfarande i burar inom den svenska äggindustrin. I burarna kan hönorna inte sträcka på vingarna, picka, sandbada eller dra sig undan för att kunna lägga sina ägg i fred, vilket är deras naturliga beteenden. Buräggen som fortfarande produceras göms i färdigmat, mediciner och exporteras som äggpulver till andra länder. Svenska konsumenter väljer däremot inte burägg när de handlar ägg längre.

2. Avveckla pälsdjursfarmningen

Djurens Rätt vill att det sätts ett slutdatum då pälsdjursfarmingen ska ha fasats ut. Djurskyddslagen föreskriver att djur har rätt att kunna bete sig naturligt. I nya djurskyddslagen som trädde i kraft i april 2019 förstärks denna rätt ytterligare. Trots detta hålls omkring 500 000 minkar i burar inom den svenska pälsdjursindustrin där de saknar möjlighet till att bete sig naturligt såsom att jaga eller att simma.

Det finns en stark opinion för att genomföra en avveckling av pälsdjursindustrin i Sverige. Allt fler länder världen över har nu påbörjat utfasningen av pälsdjurs-industrin, däribland Norge där den sista pälsdjursfarmen ska ha stängt senast år 2025. En del länder, såsom Tyskland, har infört betydligt striktare djurskyddskrav för att få hålla minkar i burar, till exempel genom att ge minkarna rätt till vattenbad. Snart har majoriteten av EU:s länder inga pälsfarmer kvar. Sverige halkar efter här och det skadar vårt anseende i djurskyddsfrågor internationellt.

3. Fasa ut koldioxidbedövningen av grisar inför slakt och ta fram effektivare bedövningsmetoder

Djurens Rätt vill att regeringen lägger tillräckligt med resurser på forskning om alternativ till den plågsamma koldioxidbedövningen av grisar vid slakt, och samtidigt sätter ett slutdatum för när koldioxidbedövningen ska ha fasats ut. Vårt förslag på stoppdatum är den 1 januari 2025.

Anledningarna till att koldioxidbedövning används är att gasen är billig, att risken att grisarna återfår medvetandet är liten, och att grisar kan bedövas i grupp. Men det är också känt att gasen orsakar grisarna stark ångest och smärta under lång tid. Därför behövs medel till forskning och utveckling av bättre metoder som kan fungera i den storskaliga köttindustrin.

Koldioxidgasen orsakar grisarna ångest, smärta och andnöd i upp till en och en halv minut innan de förlorar medvetandet. European Food Safety Agency (EFSA) konstaterade redan 2004 att koldioxidbedövningen utgör ett allvarligt djurskydds-problem och att den behöver ersättas av andra bedövningsmetoder. I juni 2020 bekräftade EFSA igen i ett nytt yttrande att metoden måste fasas ut och att det behövs satsningar på forskning och utveckling av andra metoder.

4. Gör Sverige till en ledande nation i utvecklingen av djurfria forskning metoder

Djurens Rätt vill att Sverige investerar i djurfria forskningsmetoder och gör Sverige ledande inom Life Science. Höj anslagen för forskning som rör alternativa metoder från dagens öronmärkta 15 miljoner kronor till omkring 150 miljoner kronor. Det förbättrar djurskyddet och utvecklar Sverige som forskningsnation.

Djurfria forskningsmetoder har potential att vara effektivare, mer tillförlitliga och billigare än djurförsök. Dessutom öppnar den nya tekniken en väg bort från plågsamma försök där djur utsätts för smärta och annat lidande. Nästan alla djur som används i djurförsök dör till följd av försöken eller dödas när försöken är klara.

5. Ta fram en nationell handlingsplan för utfasning av djurförsök

Djurens Rätt vill att Sverige arbetar fram en handlingsplan för övergången till djurfria forskningsmetoder. Som ett komplement till den nationella handlingsplanen bör också handlingsplaner tas fram inom respektive forskningsområde som idag använder djur i försöksverksamhet.

Djurens Rätt uppfattar att det finns en bred politisk samsyn bland partierna om att utveckla en nationell handlingsplan för övergången till djurfria forskningsmetoder.

En handlingsplan ligger också helt i linje med Europaparlamentets och rådets direktiv (2010/63/EU) om skydd av djur som används för vetenskapliga ändamål. I direktivet slås det fast att det slutliga målet är att ersätta alla försök på levande djur i vetenskapliga syften och i undervisningssyfte så snart det är vetenskapligt möjligt samt att samtliga medlemsstater förbinder sig att bidra till utvecklingen av alternativa metoder.

6. Ersätt koldioxidbedövningen vid slakt av fiskar med bättre bedövningsmetoder

Djurens Rätt villa att Sverige sätter ett slutdatum för när koldioxidbedövningen vid slakt av fiskar ska ha fasats ut. Detta för att få ett slut på den plågsamma bedövningen och för att förhindra nya investeringar i föråldrad teknik nu när branschen växer. Ett stoppdatum behöver kombineras med att forsknings-medel avsätts för att identifiera de bästa bedövningsmetoderna.

Om vattenbruket ska växa hållbart får djurskyddet och djurvälfärden inte glömmas bort. Regeringen meddelade i början av 2020 att de avser investera 7 miljoner kronor årligen fram till 2025 i växande vattenbruk i Sverige. I vattenbruket ingår så kallade fiskodlingar, alltså intensiva fiskuppfödningar i tankar eller bassänger på land eller i kassar i hav och sjöar. Marknaden för uppfödd fisk växer både i Sverige och i andra länder och fisk framställs ofta som ett nyttigare och mer hållbart alternativ till rött kött.

När branschen växer och allt fler fiskuppfödningar etableras i Sverige måste djurskyddet för fiskarna beaktas. Det mest angelägna är bedövningen. Idag är den vanligaste bedövningsmetoden vid slakt av uppfödda fiskar koldioxidmättat vatten. Koldioxidbedövning är förbjuden i Norge sedan åtta år tillbaka och forskningsstödet för metodens allvarliga brister är starkt.

7. Halvera köttkonsumtionen inom offentlig sektor till 2030

Djurens Rätt vill att Sverige antar ett mål om halverad köttkonsumtion till 2030 i politiskt styrda verksamheter. När en ökad andel av maten är växt-baserad skapas också ekonomiskt utrymme att ställa högre djurskyddskrav på de animaliska livsmedel som köps in. Genom högre djurskyddskrav vid upphandlingar kan djurskyddet utvecklas både i Sverige och utomlands.

Att den höga köttkonsumtionen behöver minska råder det stor enighet om. Med minskad köttkonsumtion förbättras förutsättningarna för en djurhållning med hög djurvälfärd, där varje djurindivid kan ges omsorg. Utöver de uppenbara djuretiska vinsterna kan minskad köttkonsumtion och bättre djurvälfärd också bidra till att uppfylla flera av FN:s globala hållbarhetsmål. Minskad köttkonsumtion är ett kraft-fullt verktyg för att bekämpa klimatförändringarna och minskar risken för framtida pandemier. Antibiotikaanvändning i djurindustrin globalt innebär en stor risk för antibiotikaresistens, ett av de största hoten mot den globala folkhälsan. Minskad animaliekonsumtion frigör därtill stora arealer odlingsyta från foderproduktionen till djuren vilket skulle kunna mätta fler människor. Flertalet forskningsstudier slår fast att den höga köttkonsumtionen bidrar till ohälsa och sjukdomar som övervikt, hjärt- och kärlsjukdomar och cancer.

8. Likvärdiga konkurrensvillkor för växtbaserad mat som för animaliska produkter

Djurens Rätt vill att Sverige sätter mål för ökad produktion av växtbaserad mat under genomförandet av Livsmedelsstrategin och i kommande strategidokument inom området. Målen ska sättas med konkreta åtgärder för att nå dit, precis som det idag finns mål för ökad animalieproduktion.

Sverige bör inom ramen för EU-samarbetet arbeta för likvärdiga konkurrensvillkor för animalieproduktion som för produktion av växtbaserad mat. Genom EU:s jordbrukspolitik ges idag omfattande bidrag till storskalig animalieproduktion liksom till finansiering av kampanjer i syfte att främja ökad köttkonsumtion. När EU:s jordbrukspolitik revideras är det centralt att spelplanen utjämnas och i högre grad främjar ett hållbart och djurvänligt jordbruk.

I Sverige finns många innovativa lantbrukare och företagare som står redo att expandera och möta efterfrågan när den globala marknaden för växtbaserad mat och dryck nu växer. Det är en mycket positiv utveckling för klimat, miljö, hälsa och djurvälfärd. Det innebär också nya affärsmöjligheter för svenskt lantbruk och bidrar till en levande landsbygd.

9. Minska storskaligheten på Sveriges djurfabriker genom att införa tak på antal individer

Sverige behöver införa ett maxtak på 100 djurenheter på samma gård, för att minska antalet företag med storskalig djurhållning.

Förslaget skulle minska risken för storskaliga smittoutbrott, av exempelvis fågelinfluensa eller salmonella, där tusentals eller till och med miljontals individer blir tvungna att avlivas.

100 djurenheter används redan idag i Miljöprövningsförordning (2013:251) för att mäta storskalighet. En djurenhet beror på storleken på djurslaget. 100 djurenheter översätts till exempelvis 100 kor, 1000 minkhonor eller 10 000 höns.

10. Prioritera djurskyddet högre och gör det klart vem som ansvarar för frågorna i Sverige

Därför vill Djurens Rätt att Sverige instiftar en expertmyndighet för djurskydd med syfte att värna djurens välfärd. Myndigheten ska inte ha motstridiga uppdrag. Myndigheten ska säkerställa att djurskyddslagen följs.

Djurskydd är en viktig fråga för medborgarna i Sverige och Europa. Inrättande av en expertmyndighet för djurskydd speglar att etisk hänsyn till djur är en grundläggande värdering i samhället. Djurens Rätt ser att djurskyddet gång på gång prioriteras bort när ansvarig myndighet samtidigt ansvarar för produktion och lönsamhet.

En fristående myndighet med tydligt uppdrag säkerställer att lagstiftningen efterlevs. Det spelar roll, inte bara för djuren själva, utan också för befolkningen hur djuren behandlas. Det ska vara möjligt att kunna utkräva politiskt ansvarstagande samt följa upp och utvärdera den politik som drivs, och det underlättas av en tydlig struktur för myndigheter och kan även avspeglas i hur statsrådsposter utformas.